Lietas Nr. C23083114
Lietas arhīva Nr. C-0280-15
Madona, 2015. gada 12. janvārī

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Madonas rajona tiesas tiesnesis D. P. Kļaviņš 2015. gada 12. janvārī Madonā, Avotu ielā 8, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu un

noskaidroja:

2014. gada 13. novembrī Madonas rajona tiesā saņemta /pers. B/ maza apmēra prasība. Tajā paskaidrots, ka prasītājai un atbildētājam ir kopīgs bērns – 2008. gada 30.aprīlī dzimusī meita /pers. D/. No 2011. gada janvāra prasītāja bērnu audzinot viena. Bērna tēvs bērna audzināšanā iesaistoties epizodiski, telefoniski interesējoties par bērna izglītību. Meitas uzturam sniegtais finansiālais atbalsts esot minimāls, mēnesī aptuveni 10 *euro*.

Lūgts piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam Latvijas Republikā noteiktajā minimālajā apmērā. Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2014. gada 4. decembrī no atbildētāja /pers. C/ saņemts rakstveida paskaidrojums, tajā atbildētājs vienlaicīgi atzinis, ka prasību atzīst pilnā apmērā, kā arī, ka prasību neatzīst. Esot bezdarbnieks un viņam neesot ienākumu. Atbildētājs lūdzis sevi atbrīvot no tiesāšanās izdevumu segšanas, ņemot vērā to, ka viņam piešķirts bezdarbnieka statuss. Atbildētājs ir norādījis, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{25}$ panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu. Ņemot vērā šo tiesību normu, lietas būtību, kā arī faktu, ka puses nevēlas tikt uzklausītas tiesas sēdē, nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā. Par to pusēm paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Iepazīstoties ar lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 179. pantā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. [..] Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Ar dzimšanas apliecību (13. l.l.) apstiprināts, ka 2008. gada 30. aprīlī dzimušās /pers. D/ māte ir /pers. B/, bet tēvs- /pers. C/

Ar Madonas novada pašvaldības 2014. gada 13. novembra izziņām Nr. MNP/2.1.4.4./14/183 (11.l.l.) un Nr. MNP/2.1.4.4./14/184 (12. l.l.) pierādīts, ka bērns dzīvo kopā ar māti, tātad – atrodas viņas ikdienas aizgādībā. Līdz ar to ir apliecinātas gan /pers. B/ tiesības prasīt uzturlīdzekļus, gan arī /pers. C/ pienākums tos sniegt.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumu Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2. punktu *katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt katram savam bērnam minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.*

Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus, kas atbilst apmēram, ko katram no vecākiem neatkarīgi no viņu mantas stāvokļa ir pienākums sniegt katram savam bērnam. Atbildētājs nav lūdzis izvērtēt lietā apstākļus, kas varētu ietekmēt viņa pienākumu sniegt bērnam uzturlīdzekļus, nav iesniedzis iebildumus pret piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru. Līdz ar to uzskatāms, ka uzturlīdzekļi ir piedzenami prasītajā apmērā un nav nepieciešams izvērtēt vecāku ienākumus.

Saskaņā ar 2013. gada 27. augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas stājās spēkā 2014.gada 1.janvārī (Ministru kabineta noteikumu redakcija, kas bija spēkā prasības pieteikuma iesniegšanas brīdī), 2. punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros bija 320 *euro*.

Ar 2014. gada 2. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 734 veikti grozījumi Ministru kabineta 2013. gada 27. augusta noteikumos Nr. 665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", nosakot, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2015.gada 1.janvāra ir 360 *euro*.

Līdz 2015. gada 1. janvārim minimālais uzturlīdzekļu apmērs mēnesī bērniem līdz 7 gadu vecumam bija 80 *euro*, bet bērniem no 7 gadu vecuma sasniegšanas - 96 *euro*. Ar 2015.gada 1.janvāri šī summa bērniem līdz 7 gadu vecumam ir 90 *euro* , bet bērniem no 7 gadu vecuma sasniegšanas –108 *euro* .

No prasības pieteikuma izriet, ka uzturlīdzekļus prasītāja lūgusi piedzīt valsts noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, sākot no prasības pieteikuma tiesā iesniegšanas dienas.

Tādejādi no atbildētāja prasītājas labā bērna /pers. D/ uzturam par laika periodu līdz 2014. gada 31. decembrim piedzenami uzturlīdzekļi valsts noteiktajā minimālajā apmērā 80 *euro* apmērā, no 2015. gada 1. janvāra līdz 7. gadu vecuma sasniegšanai 90 *euro* apmērā, bet pēc septiņu gadu vecuma sasniegšanas *108 euro* ik mēnesi, bet ne mazāk kā valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā.

Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktā noteikts, ka *no valsts nodevas atbrīvojami prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu*. Saskaņā ar minētā likuma 42. panta pirmo daļu *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta ceturto daļu *tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, kā arī atliek valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu vai sadala to termiņos.*

Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktā noteikts, ka *par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva par prasību, kas novērtējama naudas summā līdz 2134 euro, – 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 euro.*

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3.punktā noteiktajam prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Tādejādi valsts nodeva ir EUR 207.60 ( (EUR 80 x 2 mēneši) + (EUR 90 x 4 mēneši)+(EUR 108 x 8 mēneši) = EUR 160 + EUR 360+ EUR 864= EUR 1384.00; 15 % no EUR 1384.00 = EUR 207.60).

Atbildētājs ir lūdzis atbrīvot sevi no tiesas izdevumu segšanas norādot, ka ir bezdarbnieks un viņa ienākumi ir minimāli. Lietā ir iesniegts Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras paziņojums Par /pers. C/ apdrošināšanas iemaksām no 2013. gada janvāra, no kura redzams, ka minētā persona veikusi sociālās apdrošināšanas iemaksas līdz 2014. gada augustam. No Tiesu informācijas sistēmā pieejamās informācijas no Ceļu satiksmes drošības reģistra redzams, ka uz /pers. C/ vārda reģistrēta automašīna VW PASSAT VARIANT ar valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/. Atbilstoši Izrakstam no pacienta medicīniskās kartes, /pers. C/ nosūtīts izmeklēt Rīgas austrumu klīniskās slimnīcas multiplās sklerozes centru. Personai nozīmēta terapija.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka viņam nav iespējams nomaksāt valsts nodevu iepriekš minētajā apmērā. Pie šādiem apstākļiem piedzenamās valsts nodevas apmērs ir samazināms tiktāl, lai tas būtu samērojams ar /pers. C/ finansiālajām iespējām. Tādējādi tiesa atzīst, ka piedzenamās valsts nodevas apmērs ir nosakāms 10 % no tās summas, kas būtu maksājama piedzenot valsts nodevu pilnā apmērā. Ņemot vērā, ka lietas izskatīšanas gaitā valstij radušies izdevumi, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir piedzenami no /pers. C/ atbilstoši to reālajam apmēram.

Pamatojoties uz izteiktajiem apsvērumiem un saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.pantu, 193.pantu , 195.pantu, 204.[1] pantu,

tiesa nosprieda:

apmierināt /pers. B/, personas kods /personas kods/, prasību par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. C/, personas kods /personas kods/, pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. C/ par labu /pers. B/ uzturlīdzekļus meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai ne mazāk kā 25% apmērā no Latvijas Republikā noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet pēc septiņu gadu vecuma sasniegšanas ik mēnesi ne mazāk kā 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Piedziņu noteiktajā apmērā sākt no 2014. gada 13. novembra un turpināt līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. C/ par labu valstij valsts nodevu EUR 20,76 (divdesmit *euro* un 76 centu apmērā) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,95 (divus *euro* 95 centus).

Noteikt termiņu labprātīgai sprieduma izpildei desmit dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā. Noteiktajā termiņā tiesā iesniedzams par labu valstij piedzīto tiesas izdevumu nomaksu apliecinošs dokuments.

Par šo spriedumu 20 dienu laikā var iesniegt apelācijas sūdzību Vidzemes apgabaltiesai. Sūdzība iesniedzama Madonas rajona tiesā.

Tiesnesis D.P.Kļaviņš